

EDUKACJA MUZYCZNA

XIV

RADA NAUKOWA 2019

- doc. PhDr. Stanislav BOHADLO, CSc., Uniwersytet Hradec Kralove (Czechy)
dr hab. Robert GAWROŃSKI, prof. UJD, Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy
im. Jana Długosza w Częstochowie
- doc. mgr. art. Karol MEDŇANSKÝ, PhD – Uniwersytet Preszowski w Preszowie (Słowacja)
prof. zw. Vladimir MLINARIĆ, Uniwersytet w Lublanie, Akademia Muzyczna (Słowenia)
doc. Irena PEČIŪRIENĖ, Uniwersytet Kłajpedzki (Litwa)
prof. Viktor PORTNOI, Konserwatorium im. Aleksandra Głazunowa
w Pietrozawodsku (Rosja)
dr hab. Remigiusz POŚPIECH, prof. UW r i OP, Uniwersytet Wrocławski,
Uniwersytet Opolski
dr hab. Maciej ZAGÓRSKI, prof. UJD, Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy
im. Jana Długosza w Częstochowie

LISTA RECENZENTÓW 2019

- ks. doc. ThDr. Rastislav ADAMKO, Uniwersytet Katolicki w Rużomberku, (Słowacja)
prof. dr hab. Magdalena DZIADEK, Uniwersytet Jagielloński w Krakowie
- prof. em. Bogdan DOWLASZ, Akademia Muzyczna im. Grażyny i Kiejstuta Bacewiczów w Łodzi
prof. dr hab. Czesław GRAJEWSKI, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego
w Warszawie
- prof. dr hab. Leon MARKIEWICZ, Akademia Muzyczna im. Karola Szymanowskiego
w Katowicach
- dr hab. Andrzej DZIADEK, Akademia Muzyczna im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku
dr hab. Libor MARTINEK, Śląski Uniwersytet w Opawie (Czechy)
dr hab. Monika KARWASZEWSKA, Akademia Muzyczna im. St. Moniuszki
w Gdańsku
- dr hab. Marcin Tadeusz ŁUKASZEWSKI, Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina w Warszawie
dr hab. Lydia MELNYK, Narodowa Akademia Muzyczna im. M. Łysenki
we Lwowie (Ukraina)
- dr hab. Krzysztof MORACZEWSKI, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
dr hab. Piotr ROJEK, Akademia Muzyczna im. K. Lipińskiego we Wrocławiu
dr hab. Krzysztof ROTTERMUND, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza
w Poznaniu Wydział Pedagogiczno-Artystyczny w Kaliszu
dr hab. Katarzyna SUSKA-ZAGÓRSKA, Akademia Muzyczna w Krakowie
dr hab. Natalia SYROTYNSKA, Narodowa Akademia Muzyczna im. M. Łysenki
we Lwowie (Ukraina)
- dr hab. Władysław SZYMAŃSKI, Akademia Muzyczna im. Karola Szymanowskiego
w Katowicach
dr hab. Paweł TAŃSKI, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
- dr hab. Beata WRÓBLEWSKA, Akademia Muzyczna im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku
dr hab. Monika WOLIŃSKA, Uniwersytet Muzyczny

Nadesłane do redakcji artykuły są oceniane anonimowo przez dwóch Recenzentów

UNIwersYTET HUMANISTYCZNO-PRZYRODNICZY
IM. JANA DŁUGOSZA W CZĘSTOCHOWIE

EDUKACJA MUZYCZNA

XIV

pod redakcją
MARTY POPOWSKIEJ

Częstochowa 2019

Redakcja

Marta POPOWSKA (redaktor naczelny)
Paulina PIASECKA (redaktor językowy)
Artur ŻYWIOŁEK (redaktor)
Paulina UCIEKLAK-JEŻ (redaktor statystyczny)
Marek KUDRA (sekretarz redakcji)

Redaktor naczelna wydawnictwa
Paulina PIASECKA

Korekta

Dariusz JAWORSKI (język polski)
Patrycja CZARNECKA-JASKOŁA (język angielski)
Lena HASIUK (język angielski)
Artur WAGNER (język angielski)

Redaktor techniczny
Piotr GOSPODAREK

Projekt okładki
Sławomir SADOWSKI

Na okładce wykorzystano fragment rękopisu Edwarda Bogusławskiego
Sekwencje na sopran i zespół kameralny (2003)

ROCZNIK ZAŁOŻONY PRZEZ MARTEJ POPOWSKĄ W ROKU 2005

PISMO RECENZOWANE INDEKSOWANE W BAZACH:
Bazhum, CEJSH, Central and Eastern European Online Library, EBSCO,
Index Copernicus, InfoBase Index, Polska Bibliografia Naukowa

Podstawową wersją periodyku jest publikacja książkowa

Czasopismo dostępne również *online*

Strona internetowa czasopisma www.edukacjamuzyczna.ujd.edu.pl
e-mail: redakcja.em@ujd.edu.pl

© Copyright by Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy im. Jana Długosza
w Częstochowie oraz autorzy, pewne prawa zastrzeżone. Licencja Creative Commons – Uznanie
autorstwa (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/legalcode>)
Częstochowa 2019

ISSN 2545-3068

Wydawnictwo im. Stanisława Podobińskiego
Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego im. Jana Długosza w Częstochowie
42-200 Częstochowa, ul. Waszyngtona 4/8
tel. (34) 378-43-29, faks (34) 378-43-19
www.ujd.edu.pl
e-mail: wydawnictwo@ujd.edu.pl

SPIS TREŚCI

CONTENTS

Wstęp	9
Introduction	13
Magdalena DZIADEK	
Warszawskie sezony Salomei Kruszelnickiej (1898–1902)	17
Warsaw seasons of Salomea Kruszelnicka (1898–1902) (Abstract)	44
Magdalena DZIADEK	
Warsaw seasons of Salomea Kruszelnicka (1898–1902)	45
Warszawskie sezony Salomei Kruszelnickiej (188–1902) (Streszczenie)	75
Anna WYPYCH-GAWROŃSKA	
Literatura i literaci w życiu i twórczości Stanisława Moniuszki	77
Literature and writers in the life and works of Stanisław Moniuszko (Abstract)	100
Anna WYPYCH-GAWROŃSKA	
Literature and writers in the life and works of Stanisław Moniuszko	101
Literatura i literaci w życiu i twórczości Stanisława Moniuszki (Streszczenie)	126
Agnieszka ZWIERZYCKA	
<i>Goplana</i> Władysława Żeleńskiego. Kilka uwag o stylu opery	127
<i>Goplana</i> by Władysław Żeleński. A few remarks on the style of the opera (Abstract) ...	139
Agnieszka ZWIERZYCKA	
<i>Goplana</i> by Władysław Żeleński. A few remarks on the style of the opera	141
<i>Goplana</i> Władysława Żeleńskiego. Kilka uwag o stylu opery (Streszczenie)	153
Maciej KOŁODZIEJSKI	
Zdolności muzyczne ustabilizowane a gotowość do improwizacji harmonicznej i rytmicznej u osób dorosłych w badaniach transwersalnych	155
Relationship between stabilised musical aptitude and harmonic and rhythm improvisation readiness in adults in transversal research (Abstract)	176
Maciej KOŁODZIEJSKI	
Relationship between stabilised musical aptitude and harmonic and rhythm improvisation readiness in adults in transversal research	177
Zdolności muzyczne ustabilizowane a gotowość do improwizacji harmonicznej i rytmicznej u osób dorosłych w badaniach transwersalnych (Streszczenie)	197

Michał SOŁTYSIK	
<i>Topoi</i> umuzycznione. Przegląd koncepcji toposu w muzyce	199
Musical <i>topoi</i> . The chosen perspectives of topos in music (Abstract)	213
Michał SOŁTYSIK	
Musical <i>topoi</i> . The chosen perspectives of topos in music	215
<i>Topoi</i> umuzycznione. Przegląd koncepcji toposu w muzyce (Streszczenie)	228
Joanna KOŁODZIEJSKA	
Analiza materii fonicznej wybranych słuchowisk	
Andrzeja Waligórskiego	229
An analysis of the phonic material in selected radio dramas by Andrzej Waligórski	
(Abstract)	245
Joanna KOŁODZIEJSKA	
An analysis of the phonic material in selected radio dramas	
by Andrzej Waligórski	247
Analiza materii fonicznej wybranych słuchowisk Andrzeja Waligórskiego	
(Streszczenie)	263
Maryla RENAT	
Rękopisy utworów skrzypcowych Marceliego Popławskiego	
ze zbiorów Biblioteki Narodowej w Warszawie	265
Manuscripts of violin works by Marcelei Popławski from the collections	
of the National Library in Warsaw (Abstract)	287
Maryla RENAT	
Manuscripts of violin works by Marcelei Popławski	
from the collections of the National Library in Warsaw	289
Rękopisy utworów skrzypcowych Marceliego Popławskiego ze zbiorów	
Biblioteki Narodowej w Warszawie (Streszczenie)	311
Marcin Tadeusz ŁUKASZEWSKI	
O własnej twórczości kompozytorskiej o tematyce pasyjnej.	
Inspiracje, teksty, technika kompozytorska, język muzyczny	313
My own Passion compositions.	
Inspirations, texts, composing technique, musical language (Abstract)	341
Marcin Tadeusz ŁUKASZEWSKI	
My own Passion compositions. Inspirations, texts, composing technique,	
musical language	343
O własnej twórczości kompozytorskiej o tematyce pasyjnej. Inspiracje, teksty,	
technika kompozytorska, język muzyczny (Streszczenie)	372
Elżbieta ROSIŃSKA	
Giovanni Gagliardi – wirtuoz i wizjoner akordeonu	
Giovanni Gagliardi – a virtuoso and a visionary of the accordion (Abstract)	381

Elżbieta ROSIŃSKA	
Giovanni Gagliardi – a virtuoso and a visionary of the accordion	383
Giovanni Gagliardi – wirtuoz i wizjoner akordeonu (Streszczenie)	391
Daniel LIS	
Władysław Andriejewicz Zołotariow (1942–1975) – zarys biografii	393
Vladislav Andreyevich Zolotaryov (1942–1975) – an outline biography (Abstract)	404
Daniel LIS	
Vladislav Andreyevich Zolotaryov (1942–1975) – an outline biography ...	405
Władysław Andriejewicz Zołotariow (1942–1975) – zarys biografii (Streszczenie)	416
Beata URBANOWICZ	
Tadeusz Wawrzynowicz (1905–1985) – muzyk i pedagog	417
Tadeusz Wawrzynowicz (1905–1985) – musician and educator (Abstract)	440
Beata URBANOWICZ	
Tadeusz Wawrzynowicz (1905–1985) – musician and educator	441
Tadeusz Wawrzynowicz (1905–1985) – muzyk i pedagog (Streszczenie)	463
ОЛЬГА КУЗНЕЦОВА [Olha KUZNETSOVA]	
Twórczość Mykoły Łysenki w dorobku wykonawczym i publicystycznym Galiny Lewickiej	465
The works of Mykola Lysenko in Galina Lewicka's performing and journalistic activity (Abstract)	479
ОЛЬГА КУЗНЕЦОВА [Olha KUZNETSOVA]	
The works of Mykola Lysenko in Galina Lewicka's performing and journalistic activity	481
Twórczość Mykoły Łysenki w dorobku wykonawczym i publicystycznym Galiny Lewickiej (Streszczenie)	496
Noty o Autorach	497

WSTĘP

W czternastym numerze „Edukacji Muzycznej”, zgodnie z wcześniejszą zapowiedzią, publikujemy wszystkie artykuły w dwóch wersjach językowych – polskiej i angielskiej. Tym samym rozpoczynamy nowy rozdział w historii naszego rocznika, którego głównym celem będzie zwiększenie zasięgu oddziaływania naszego czasopisma. Najważniejszym celem każdego naukowca jest, bowiem nie tylko przeprowadzenie i opublikowanie wyników badań, ale również wprowadzenie ich do międzynarodowego obiegu.

Zeszyt otwiera artykuł **Magdaleny Dziadek** zatytułowany *Warszawskie sezony Salomei Kruszelnickiej (1898–1902)*. Praca ta ukazuje działalność artystyczną wybitnej ukraińskiej śpiewaczki, w szerokim kontekście historycznym, narodowym, społecznym i kulturowym. Autorka tworzy przekonujący obraz warszawskiej sceny operowej na podstawie źródeł prasowych omawianego okresu. Takie podejście daje możliwość zrozumienia nie tylko ściśle profesjonalnych powodów sukcesów artystki, ale także pozwala dostrzec tło społeczno-kulturowe, poważne kolizje narodowe, jakie toczyły się pomiędzy patriotycznymi zwolennikami opery polskiej – i adeptami sceny włoskiej. Nie brak tu również wskazań dotyczących ukrytych motywów, którymi kierowali się recenzenci teatralni oraz opisów skutków kryzysu finansowego, zmian kierownictwa teatru operowego, jak również typowej dla każdego zespołu teatralnego, rywalizacji primadonn.

Kolejny artykuł pt. *Literatura i literaci w życiu i twórczości Stanisława Moniuszki*, wyszedł spod pióra **Anny Wypych-Gawrońskiej**. Praca dotyczy związków muzyki i literatury. Autorka koncentruje swoją uwagę na warstwie słownej pieśni i utworów dramatyczno-muzycznych skomponowanych przez „ojca polskiej opery narodowej”. Główne wnioski zawarte w pracy wywodzi z analizy korespondencji Moniuszki, który często poruszał w niej problemy dotyczące swojej twórczości. W podsumowaniu pracy prezentowane są argumenty przemawiające za tym, że twórczość Moniuszki ma znaczenie nie tylko dla rozwoju muzyki, ale przyczynia się również do wzbogacenia polskiej kultury literackiej.

Inspiracją dla **Agnieszki Zwierzyckiej** do napisania artykułu zatytułowanego *Goplana Władysława Żeleńskiego. Kilka uwag o stylu opery*, była nowa inscenizacja tego dzieła pod batutą Grzegorza Nowaka w reżyserii Janusza Wiśniewskiego, wystawiana w Teatrze Wielkim – Operze Narodowej w Warszawie 21 października 2016 roku. Niemal po siedemdziesięcioletniej nieobecności na scenie, dzieło Żeleńskiego, tym razem zostało przyjęte z ogromnym uznaniem przez światową krytykę i uhonorowane w następnym roku statuetką *International Opera Awards*, w kategorii „dzieło na nowo odkryte”. Wydarzenie to stało się pretekstem do krótkiego omówie-

nia literatury przedmiotu, jaka ukazała się na temat twórczości i recepcji dorobku Żeleńskiego, a także zainspirowało Autorkę do uzupełnienia informacji dotyczących warsztatu kompozytorskiego zastosowanego przez Żeleńskiego w *Goplanie*.

Maciej Kołodziejcki w tekście pt. *Zdolności muzyczne ustabilizowane a gotowość do improwizacji harmoniczej i rytmicznej u osób dorosłych w badaniach transwersalnych*, prezentuje wyniki swoich dociekań naukowych, będących rezultatem badań własnych, przeprowadzonych na reprezentatywnej grupie 869. studentów, kierunku pedagogika z różnych ośrodków akademickich w Polsce. W celu rozwiązania głównej problematyki pracy – zostały wykorzystane testy Edwina Eliasa Gordona.

Następny tekst pt. *Topoi umuzychnione. Przegląd koncepcji toposu w muzyce*, którego Autor **Michał Soltysik** przedstawia różne ujęcia *topoi* w sztuce muzycznej, w kolejnych okresach historycznych. W pracy omówione zostało również pojmowanie toposu we współczesnej myśli, która dostarcza licznych przykładów oscylujących między muzykologią, literaturoznawstwem a filozofią. Według autora taki stan rzeczy sugeruje, że w przyszłości pojmowanie toposu będzie się wiązało z perspektywą transkulturową, która wydaje się odpowiednim paradygmatem badawczym wobec zachodzących w kulturze europejskiej procesów, takich jak globalizacja i orientalizacja.

Dalej **Joanna Kołodziejka** w artykule zatytułowanym *Analiza materii fonicznej wybranych słuchowisk Andrzeja Waligórskiego*, koncentruje się na szczególnym zjawisku współczesnej kultury muzycznej, jakim jest element muzyczny słuchowiska radiowego. Na przykładzie twórczości Andrzeja Waligórskiego – legendy Polskiego Radia, autorka analizuje materię foniczną artystycznych form radiowych powstałych we wrocławskiej rozgłośni, które dotychczas nie zostały zbadane pod tym kontem.

Do tej pory nieomawianą w piśmiennictwie muzykologicznym tematykę porusza **Maryla Renat**, w artykule zatytułowanym *Rękopisy utworów skrzypcowych Marcelego Popławskiego ze zbiorów Biblioteki Narodowej w Warszawie*. Praca przedstawia 22. kompozycje, które w większości nie były publikowane a zachowały się jedynie w manuskryptach. Autorka analizuje formę muzyczną tych utworów oraz charakteryzuje zastosowane w nich techniki kompozytorskie. Omawia również stronę wyrazową oraz porusza kwestie związane ze specyfiką gry skrzypcowej. Artykuł ten jest pokłosiem *IV Międzynarodowej konferencji naukowej „Twórczość i kultura muzyczna krajów słowiańskich”*, której ostatnia edycja miała miejsce 24 listopada 2018 r. w Uniwersytecie Humanistyczno-Przyrodniczym w Częstochowie.

Kolejny artykuł autobiograficzny **Marcina Tadeusza Łukaszewskiego** pt. *O własnej twórczości kompozytorskiej o tematyce pasyjnej. Inspiracje, teksty, technika kompozytorska, język muzyczny* jest przykładem autorefleksji i stanowi źródło poznania intencji estetycznych kompozytora. Znajdziemy w nim precyzyjne wyjaśnienia dotyczące wszystkich elementów związanych z tworzeniem

utworów religijnych, do których należą m.in. źródła inspiracji, wybór tematu i środków wyrazu oraz wykonanie dzieła.

Elżbieta Rosińska w pracy pt. *Giovanni Gagliardi – wirtuoz i wizjoner akordeonu*, przedstawia sylwetkę mało w Polsce znanego kompozytora, akordeonisty i modernizatora tego instrumentu, który dzięki zaproponowanym ulepszeniom rozwinął możliwości techniczne akordeonu i tym samym przyczynił się do rozwoju akordeonistyki.

Kolejny tekst autorstwa **Daniela Lisa**, zatytułowany *Władysław Andriejewicz Zołotariow (1942–1975) – zarys biografii*, poświęcony jest rosyjskiemu kompozytorowi i bajaniście – twórcy dzieł, które chętnie wykonywane są przez współczesnych akordeonistów. Autor pracy szkicuje interesującą opowieść, w znacznej części odnoszącą się do skomplikowanej osobowości twórcy a czyni to na podstawie korespondencji i dzienników Zołotariowa, których fragmenty przytacza w swoim artykule. Warto dodać, że nie tylko w polskiej literaturze muzykologicznej brakuje omówienia dorobku tego zasłużonego dla rozwoju akordeonistyki kompozytora.

Beata Urbanowicz przedstawia działalność Tadeusza Wawrzynowicza – wybitnego pedagoga szkół muzycznych, organizatora życia muzycznego oraz popularyzatora muzyki związanego z Częstochową. W pracy zatytułowanej *Tadeusz Wawrzynowicz (1905–1985) – muzyk i pedagog*, autorka podaje szereg uporządkowanych chronologicznie informacji o placówkach muzycznych Częstochowy, do których powstania i rozkwitu przyczynił się Wawrzynowicz, stojący na czele szkół muzycznych przez 26 lat. W czasie wojny uczestniczył w tajnym nauczaniu, zaś po wojnie współtworzył orkiestrę symfoniczną oraz Instytut Muzyczny, który stał się początkiem późniejszych szkół muzycznych. Artykuł korzysta z cennych materiałów źródłowych przekazanych autorce opracowania przez Wandę Malko – również wybitną postać życia muzycznego Częstochowy, autorkę artykułów prasowych oraz monografii poświęconych tematowi życia muzycznego i szkolnictwa muzycznego w tym mieście.

Olha Kuznetsova w pracy pt. *Twórczość Mykoły Łysenki w dorobku wykonawczym i publicystycznym Galiny Lewickiej*, nie tylko wymienia liczne osiągnięcia wybitnej ukraińskiej pianistki w zakresie wykonywania utworów fortepianowych Łysenki, ale również podejmuje próbę określenia udziału Lewickiej w propagowaniu wiedzy na temat najwybitniejszego ukraińskiego kompozytora przełomu XIX i XX wieku.

Marta Popowska – redaktor zeszytu

Introduction

As we have already announced, the articles in the fourteenth issue of *Music Education* are presented in two language versions – Polish and English. Thus, we begin a new chapter in the history of our annual publication with a view to increasing its reach, as the primary goals of every scholar are not only to conduct and publish their research, but also to put it into international circulation.

The volume is opened by **Magdalena Dziadek**'s article entitled *Warsaw seasons of Salomea Kruszelnicka (1898–1902)*. This work presents the artistic activity of the eminent Ukrainian singer in a broad historical, national, social and cultural context. The author paints a convincing picture of the Warsaw opera scene on the basis of contemporary press sources. Such an approach makes it possible to understand not only the strictly professional reasons for the artist's success, but also the social and cultural background as well as the serious national tensions between the patriotic supporters of Polish opera and the followers of the Italian scene. It also discusses the ulterior motives of theatre critics and describes the consequences of a financial crisis, changes in leadership and a rivalry between two prima donnas – a common problem of every theatre company.

The next article, *Literature and writers in the life and works of Stanisław Moniuszko*, was written by **Anna Wypych-Gawrońska**. The work concerns the relationship between music and literature. The author focuses on the lyrical aspects of the songs and musico-dramatic pieces composed by the “father of Polish national opera.” The main conclusions drawn in the article are based on the analysis of Moniuszko's correspondence, in which he often discussed the issues related to his artistic activity. In the conclusion, the author presents arguments in favour of the thesis that Moniuszko's achievements are significant not only for the development of music, but also contributed to the enrichment of Polish literary culture.

Agnieszka Zwierzycka was inspired to write the article entitled *Goplana by Władysław Żeleński. A few remarks on the style of the opera* by a new production of the eponymous work, conducted by Grzegorz Nowak and directed by Janusz Wiśniewski, that was staged at the Polish National Opera on 21 October 2016. After a nearly seventy-year absence on the stage, Żeleński's work was received with great acclaim by critics worldwide and honoured with a prize at *International Opera Awards* in the category “rediscovered work.” This event became a pretext for a short discussion of literature on the subject of Żeleński's artistic activity and the reception of his works. It also inspired the author to provide additional information about the composing techniques used by Żeleński in *Goplana*.

Maciej Kołodziejski's text entitled *Relationship between stabilised musical aptitude and harmonic and rhythm improvisation readiness in adults in transversal research* presents the results of the author's scientific inquiries resulting from his own study conducted on a representative sample of 869 students of pedagogical majors at different academic institutions in Poland. Edwin Elias Gordon's tests were used in order to resolve the main issues discussed in the work.

The next text, *Musical topoi. The chosen perspectives of topos in music* by **Michał Soltysik**, presents different approaches to *topoi* in music over the history. The work also discusses the modern understanding of *topos*, which provides numerous examples oscillating between musicology, literary theory and philosophy. According to the author, this suggests that the future understanding of *topos* will be connected with the transcultural perspective, which appears to constitute a suitable research paradigm in the face of the processes occurring in European culture, such as globalization and orientalization.

Furthermore, in the article entitled *An analysis of the phonic material in selected radio dramas by Andrzej Waligórski*, **Joanna Kołodziejska** focuses on a unique phenomenon in modern music culture, that is the musical aspect of radio drama. On the basis of the works created by Andrzej Waligórski – a legend of Polskie Radio [Polish Radio], the author analyzes the phonic material of the artistic radio pieces created at the broadcasting station in Wrocław, which have not yet been examined in this way.

Maryla Renat raises a subject that has not been discussed in musicological literature in the article entitled *Manuscripts of violin works by Marceli Popławski from the collections of the National Library in Warsaw*. The work presents 22 compositions, most of which have never been published and survived only in the form of manuscripts. The author analyzes the musical form of these pieces and describes the composing techniques that were employed in them. She also discusses their lyrical aspect and tackles the issues connected with the specificity of violin playing. The article was created in the wake of the *4th International Scientific Conference "Works of art and musical culture of Slavic countries,"* whose last edition took place on 24 November 2018 at the Jan Długosz University in Częstochowa.

The autobiographical article by **Marcin Tadeusz Łukaszewski** entitled *My own Passion compositions. Inspirations, texts, composing techniques, musical language* is an example of self-reflection and allows us to discover the aesthetic intentions of the composer. It contains precise explanations for all the elements involved in creating religious music, which include the sources of inspiration, the choice of subject matter and means of expression and the performance of the piece.

In the work entitled *Giovanni Gagliardi – a virtuoso and a visionary of the accordion*, **Elżbieta Rosińska** sketches the portrait of a composer and accordionist who is little-known in Poland. He modernized the instrument and expanded

its technical capabilities, thereby contributing to the development of the art of accordion playing.

The text by **Daniel Lis**, entitled *Vladislav Andreyevich Zolotaryov (1942–1975) – an outline biography*, is devoted to a Russian composer and bayanist, whose works are eagerly performed by modern accordionists. The author tells an interesting story, which, to a large extent, concerns the complicated personality of the artist; it is based on Zolotaryov's correspondence and memoirs, the fragments of which are quoted in the article. It is worth adding that not only Polish musicological literature lacks a proper discussion of the composer's oeuvre and achievements.

Beata Urbanowicz outlines the activity of Tadeusz Wawrzynowicz, a distinguished teacher, organizer of musical life and promoter of music, who was associated with Częstochowa. In the work entitled *Tadeusz Wawrzynowicz (1905–1985) – musician and educator*, the author provides chronological information about the music institutions in Częstochowa that were founded and flourished owing to Wawrzynowicz, who served as the head teacher of music schools for 26 years. During the war, he participated in clandestine teaching and afterwards co-founded the symphony orchestra and the Institute of Music, which laid the foundations for later music schools. The article makes use of the valuable source material provided to the author by Wanda Malko – another important figure of the musical life in Częstochowa and the author of press articles and monographs devoted to the musical life and education in this town.

In the article entitled *The works of Mykola Lysenko in Galina Lewicka's performing and journalistic activity*, **Olha Kuznetsova** not only enumerates the many achievements of this distinguished Ukrainian pianist in the field of performing Lysenko's piano pieces, but also makes an attempt to determine Lewicka's contribution to promoting the knowledge of the most prominent Ukrainian composer of the turn of the 19th and 20th century.

Marta Popowska – volume editor

Noty o Autorach

prof. dr hab. Magdalena DZIADEK
Uniwersytet Jagielloński w Krakowie
Wydział Historyczny Instytut Muzykologii
e-mail: magdalena.dziadek@uj.edu.pl
ORCID 0000-0002-1409-7902

mgr Joanna KOŁODZIEJSKA
Akademia Muzyczna im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu
Kompozycji Dyrygentury Teorii Muzyki i Muzykoterapii
Katedra Teorii Muzyki i Historii Śląskiej Kultury Muzycznej
e-mail: joanna.kolodziejska@amkl.edu.pl
ORCID 0000-0001-7043-4945

dr hab. Maciej KOŁODZIEJSKI
Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze
Wydział Nauk Humanistycznych i Społecznych
Katedra Nauk Społecznych
e-mail: maciej.kolodziejski@kpswjg.pl
ORCID 0000-0001-7904-7474

магістр Ольга КУЗНЕЦОВА, аспірант
Дрогобицького державного педагогічного університету
ім. Івана Франка (Україна)
Навчально-науковий інститут музичного мистецтва
e-mail: olgaosadcha5@ukr.net
ORCID 0000-0003-2494-2767

[mgr Olha KUZNETSOVA, doktorantka
Państwowy Uniwersytet Pedagogiczny w Drohobyczu
im. Ivana Franko (Ukraina)
Edukacyjny i Naukowy Instytut Sztuk Muzycznych
e-mail: olgaosadcha5@ukr.net
ORCID 0000-0003-2494-2767]

dr Daniel LIS

Akademia Muzyczna im Karola Szymanowskiego w Katowicach

Wydział Instrumentalny Katedra Akordeonu

e-mail: lisdaniel@wp.pl

ORCID 0000-0001-7193-2209

dr hab. Marcin Tadeusz ŁUKASZEWSKI

Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina w Warszawie

Wydział Dyrygentury Chóralnej Edukacji Muzycznej Muzyki Kościelnej

Rytmiki i Tańca

Katedra Edukacji Muzycznej

e-mail: marcintadeusz@gmail.com

ORCID 0000-0003-1308-5923

dr hab. Maryla RENAT

Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy

im. Jana Długosza w Częstochowie

Wydział Sztuki Katedra Muzyki

e-mail: m.renat@ujd.edu.pl

ORCID 0000-0002-8602-6484

prof. dr hab. Elżbieta ROŚIŃSKA

Akademia Muzyczna im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku

Wydział Instrumentalny

Katedra Organów, Klawesynu, Akordeonu, Gitary i Harfy

e-mail: e.rosinska@amuz.gda.pl

ORCID 0000-0002-8440-7099

Michał SOŁTYSIK, student

Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie

Wydział Nauk Humanistycznych

Instytut Nauk o Kulturze i Religii

e-mail: msoltysik1@gmail.com

ORCID 0000-0002-9268-3245

dr hab. Beata URBANOWICZ

Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy

im. Jana Długosza w Częstochowie

Wydział Humanistyczny Instytut Historii

e-mail: b.urbanowicz@ujd.edu.pl

ORCID 0000-0002-8534-2864

---

prof. dr hab. Anna WYPYCH-GAWROŃSKA
Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy
im. Jana Długosza w Częstochowie
Wydział Humanistyczny Instytut Literaturoznawstwa
e-mail: a.wypych-gawronska@ujd.edu.pl
ORCID 0000-0003-0956-1624

dr Agnieszka ZWIERZYCKA
Akademia Muzyczna im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu
Wydział Edukacji Muzycznej Chóralistyki i Muzyki Kościelnej
Katedra Teorii Muzyki i Historii Śląskiej Kultury Muzycznej
Katedra Muzyki Kościelnej
e-mail: agnieszka.zwierzycka@amkl.edu.pl
ORCID 0000-0003-2247-439X